

DE LOTGEVALLEN VAN PIETER WEENING EN
MARCEL DUYN ALS BEGINNENDE PROFS

KOP OF MUNT?

PIETER WEENING

„Schrijf niet dat ik het al gemaakt heb, want dat heb ik beslist nog niet!“, bijt Pieter Weening ons toe op het eind van het interview. Typerende woorden voor de Fries. Hij is niet zo iemand die door zijn ploegleider gestimuleerd hoeft te worden. Daar zorgt hij zelf wel voor. Als Pieter zich goed voelt, verstopt hij zich niet, maar trekt met ongekende heldenmoed ten strijde. Al bij de junioren en de amateurs toonde Weening zijn talent en hij heeft zich dit jaar bij de professionals bevestigd. Hij werd als tweedejaars beroepsrenner eind november zelfs al verkozen tot Wielrenner van het Jaar! „Je moet in het begin de lat niet te hoog leggen. Iedereen die iets weet over wielrennen, weet hoe moeilijk het is om beroepsrenner te worden. En om dan direct mee te strijden met de besten is toch even iets anders. Dat het bij mij wel is gelukt en bij anderen niet, heeft vooral met talent te maken. Je moet daarbij denken aan de fysieke mogelijkheden van de coureur zelf. Elk persoon is anders, elk lichaam is anders. Bij de een stagneert de groei eerder dan bij de ander. De een groeit door tot hij 25 is. Maar er zijn ook renners die al 28 jaar zijn voor je iets van hen hoort. Ik heb

een goed programma mogen rijden. Daardoor zie je dat ik het hele jaar in goede conditie ben gebleven. Ik heb genoeg wedstrijden gereden. Niet te weinig, maar ook niet te veel. Het is echt een ideaal jaar geweest om door te groeien. Ik heb het met dit programma een heel seizoen vol kunnen houden. De begeleiding is gewoon super geweest.”

MENTALE WEERBAARHEID

Naast talent moet er ook sprake zijn van een sterke mentale weerbaarheid om het als prof ver te schoppen. „Als je van elke koers die je slecht rijdt zo teleurgesteld bent dat je je slecht gaat voelen, dan heb je het verkeerde vak gekozen. Want zo vaak win je niet, daar moet je reëel in zijn. Je moet dus goed met je verlies om kunnen gaan. Op dit moment ligt er ook nog geen al te grote druk op mij. Onze ploegleiders hebben het afgelopen seizoen nooit tegen mij gezegd: die of die koers moet je goed zijn. De ploegleiding hoeft mij ook niet te prikkelen. Als ik goed ben dan ben ik al genoeg geprikkeld om een goede uitslag te rijden.”

Er zijn coureurs die niet alles uit hun carrière halen. Ze blijven knechten, hoewel er beduidend meer voor hen lijkt in te zitten. Vind je dat je als jonge professional meer voor je eigen kansen moet kunnen rijden?

MARCEL DUIJN

In tegenstelling tot Pieter Weening heeft Marcel Duijn het bij de professionals niet kunnen maken. Hij was drie jaar beroepsrenner bij Rabobank, maar door het uitblijven van resultaten moest hij weg. Daarna reed hij nog drie maanden voor de amateurs van de Van Hemert Groep, waarna hij besloot om zijn fiets definitief aan de wilgen te hangen.

„Ik had meer bevestiging van de ploegleiding moeten krijgen!“, begint Marcel Duijn voortvarend. „Ik miste het vertrouwen. Alleen van Frans Maassen kreeg ik wat steun. Frans had met jongeren gewerkt en begreep hoe het zat. Maar Frans ging niet over het eindoordeel en van de andere ploegleiders, die wel beslissingsbevoegd waren, hoorde ik nooit iets. Toen Max van Heeswijk van Rabobank naar US Postal overstapte, reed hij in de Ronde van de Middellandse Zee niet goed. De eerste twee etappes kwam hij steeds op een half uur binnen. 'Ik ben hier nieuw, wat moet de ploeg wel niet van mij denken', ging er in zijn hoofd om. Maar zijn ploegleider Dirk Demol stelde hem gerust met de woorden: 'Nou Max, jouw tijd komt nog wel!' Kijk, daar krijgt een renner moraal van!“, zegt Duijn beslist. „En dat heb ik bij Rabobank altijd gemist. Ook al gaat het slecht, je wilt toch wel eens

wat horen. Maar zelfs als je een keer wél goed had gereden, zeiden ze niks. Dat ging aan mij knagen. Er was geen goede communicatie met de ploegleiding. Bij de amateurs ging het er anders aan toe. Alles werd voor je gedaan. Ook in de koers. Ik had oordopjes in en Nico Verhoeven reed achter mij. Het verloop van de koers werd door hem bedacht. We waren samen een heel goede combinatie. Dat was er bij de profs ineens niet meer. Ik moest alles zelf doen. Het ging allemaal om het grote geld en niet meer om de hobby. Daar kwam ik te laat achter en dat kan ik mezelf ook wel verwijten. Ik had harder moeten zijn voor mezelf en naar mijn collega's toe. Maar ik miste de mentale steun van de ploegleiding. Ik was de beste amateur van Nederland. En toen ik naar de profs overstapte, was ik ineens de slechtste prof. Dat was voor mij een groot probleem, ik zat heel erg met mezelf in de knoop. En dan die voortdurende onzekerheid: als ik nog maar een contract krijg het volgende jaar. Het zat ook allemaal tegen. Het was belangrijk voor mij dat ik op het podium van het NK tijdrijden kwam. Maar ik werd vierde op één seconde... Weer moest ik een tegenslag verwerken en zo kwam ik steeds dieper in een negatieve spiraal. Als eerstejaars prof kwam ik in de bestaande structuur van de Rabo-ploeg terecht en ik was niet in staat om er invloed op uit te oefenen. Die ploeg bestond al zo'n 5 jaar en werkte op zijn eigen wijze. Maar ik was op een andere manier opgeleid.

Het kan verkeren, zei Bredero, één van de bekendste Nederlandse dichters. Dit is zeker ook van toepassing bij Nederlandse wielertalenten in de knop, die bij de amateurs nagenoeg alles wonnen. Maar hoe verging het hen bij de professionals? Aan de hand van de goede ervaringen van Pieter Weening, inmiddels al gekozen tot wielrenner van het jaar, en de slechte ervaringen van Marcel Duijn, inmiddels gestopt als coureur, hebben we geprobeerd inzicht te krijgen in de processen die het verschil kunnen maken tussen een geslaagde en een mislukte loopbaan op de fiets. Beide coureurs vertellen openhartig hoe zij hun eerste profjaren hebben ervaren, terwijl hun ploegleiders op hun beurt eerlijk reflecteren over het functioneren van beide renners.

„Mensen maken het moeilijker dan het is... Als je goed genoeg bent, mag je zelf voor de prijzen rijden. Als je van jezelf weet dat je er in een klas-sieker niet meer uit kan halen dan een 50ste plaats, dan kun je beter voor je kopman gaan werken. Dan heeft die een grotere kans om te winnen. Wat heb ik eraan als ik 50ste word? De ploeg heeft er niets aan, ik heb er niets aan. Als je op andere terreinen echt goed bent en je krijgt de kans, dan moet je die met twee handen grijpen. Je wordt als jongere renner vaak al in een bepaalde hoek geplaatst. Vaak ligt dat aan de renner zelf. Als je 26 jaar bent en je zegt elke koers dat je wel op kop gaat rijden, tja... Dan is het logisch dat je nooit gewend raakt aan de situatie om kopman te zijn. Bij mij ligt het heel anders. Ik rijd veel etappewedstrijden en daarin kan ik volop voor mijn eigen kans rijden. Want er zijn genoeg kansen voor iedereen. Maar je moet het wel met beide handen aangrijpen, zo'n kans.”

Je was nooit een echte tijdrijder, maar in die tijdrit in de Ronde van Polen word je wel vijfde...

„Nou, ik heb altijd redelijk kunnen tijdrijden. Maar wat heeft het voor nut als ik me over de kop rijd in een tijdrit als ik weet dat er de volgende dag een belangrijke bergrit is? Als ik niet voor het eindklas-sement rijd, is het verstandiger om in een tijdrit niet volle bak te rijden.”

ERIK BREUKINK OVER PIETER WEENING

„Pieter is een getalenteerde wielrenner, dat was hij als junior al en ook bij de amateurs. Hij is bijzonder omdat hij klimkwaliteiten heeft. Daarnaast is zijn mentaliteit buitengewoon goed. Hij is bereid er alles voor te doen. Dat is belangrijk om als wielrenner te slagen. Je moet er alles voor opzij willen zetten. Daar heeft Pieter geen enkel probleem mee. Je hoeft hem niet achter zijn voden aan te zitten. In Zürich en in Lombardije heb ik hem van nabij meegemaakt. We hadden heel slecht weer, maar Pieter gaat altijd door, hij bereikt altijd de finish. Zo kweekt hij een fysieke en mentale hardheid, waar hij later zijn voordeel mee zal doen. De manier waarop hij die rit won in de Tour laat zien wat voor jongen hij is. Hij gaat mee in een ontsnapping. Dan gaat hij onderaan de klim kijken wat er gebeurt als hij demarreert en hij ziet dan dat hij de sterkste is. En dan gaat hij er vol voor en is niet bang om iets verkeerd te doen. Hij wordt toch nog teruggehaald, maar hij beseft dat het pas op de streep wordt beslist. Dankzij zijn ijzeren mentaliteit wint hij alsnog de etappe. Klasse! Hij heeft in 2004 de Vuelta gereden en in 2005 de Tour. En natuurlijk heeft hij nog nooit voor een klassement gereden. Dat moet allemaal nog gebeuren, maar hij weet nu wel wat het is om drie weken achtereen te presteren. En daar komt hij meestal toch goed uit. Pieter heeft dus de mogelijkheden om voor het klassement te gaan, maar je kunt nu nog moeilijk inschatten hoever hij zal komen. Hij zal toch nog het een en ander moeten verbeteren, bijvoorbeeld in de vlakke tijdritten. Pieter krijgt veel vrijheid binnen onze ploeg. Hij mag in 2006 voor zichzelf nieuwe doelen stellen om zijn eigen kans te gaan.”

En dan verwacht je dat het in die profploeg ook zo zal gaan. Maar dat was dus niet zo. Dan kan je er wel tegenin gaan, maar dat is hun manier van denken en dat verander je niet zomaar even. Ik kon wel zeggen, het moet zus en zo, maar ik was maar een eerstejaars, hè. Je moet eerst maar eens wat prestaties laten zien. En die kwamen niet.”

PECH IN DUINKERKE

Als coureur heb je te maken met teleurstellingen en dan moet je weerbaar zijn om je daar overheen te kunnen zetten. Daar had Marcel Duijn moeite mee. Hij geeft een voorbeeld uit de Vierdaagse van Duinkerke. „Voor de afsluitende tijdrit stond ik heel goed in het klassement. En tijdrijden was mijn specialiteit. Ik had dus nog kansen om te winnen, maar opnieuw zat alles tegen. Het ging regenen, juist toen ik moest rijden. Tot overmaat van ramp viel ik, waarna ik een goede eindklassering wel kon vergeten, terwijl ik die juist zo nodig had. Ik heb die tegenslag niet kunnen overwinnen. De dag ervoor was een hele zware etappe geweest. Ik had me in tweeën gereden om bij te blijven. Dan ben je in zo'n tijdrit nog te moe en dan val je eerder. Mijn probleem was ook dat ik na een zware inspanning meer tijd nodig had dan een gemiddelde coureur om te herstellen. De week daarop gingen we naar de Ronde van Italië. Het ging twee weken goed, maar toen de bergen kwamen moest ik

KOP OF MUNT?

FRANS MAASSEN OVER PIETER WEENING

Ben je een typische exponent van de opleidingsploeg van Rabobank?

„Ik heb heel veel aan de opleidingsploeg gehad. Vijf jaar geleden reden die mannen alleen maar amateurkoersen. Toen deze talentvolle amateurs naar de profs overstapten, werden ze bij de beroepsrenners onmiddellijk op het hoogste niveau voor de leeuwen gegooid. Dat verschil is de afgelopen jaren kleiner gemaakt omdat Nico Verhoeven de beloftenploeg in kleinere rittenkoersen tussen de beroepsrenners liet rijden.“

Werkt het grote contingent buitenlanders bij Rabobank (Menchov, Rasmussen, Freire, Flecha) niet belemmerend voor ontwikkeling van jonge Nederlandse coureurs?

„Nee, het is juist goed dat er wat echte kopmannen zijn bijgehaald. Op dit moment hebben we bij de Nederlanders alleen maar Boogerd en Dekker. Mijn lichte is er nog niet aan toe om het commando al over te nemen. Door er een aantal buitenlandse kopmannen bij te halen, blijven de jonge talentrijke Nederlandse coureurs nog wat in de luwte. Wij hoeven ons nog niet in de vernieling te rijden om goede uitslagen te behalen. Nu is het dus nog een voordeel. Als de huidige lichte talenten nog wat ouder wordt, zijn er misschien genoeg Nederlandse kopmannen om het heft over te nemen. Dan is het niet meer nodig om buitenlandse kopmannen te halen. Maar nu is dat nog wel nodig.“

„Pieter was mijn laatste keus. Als tweedejaars junior is hij bij ons in de ploeg gekomen. Ik heb er nog over getwijfeld om hem erbij te nemen. In Nederlandse wedstrijden kwam hij niet echt uit de voeten. Toch zag je dat hij iets speciaals had: vechtlust en doorzettingsvermogen. Dat heeft uiteindelijk de doorslag gegeven. Om te overleven in het profmilieu heb je eigenlijk een specialiteit nodig. Je moet goed kunnen klimmen of tijdrijden of sprinten. Pieter kan goed klimmen. Als je geen specialiteit hebt, moet je zien te overleven als knecht. Als beginnend beroepsrenner ben je op zoek naar je kwaliteiten, maar die tijd wordt je niet altijd gegund. Of je wordt in een hokje gedrukt, waar je later moeilijk uit kan komen. De ploeg wordt afgerekend op de beste renner. Je doet er alles aan om de kopman zo kort mogelijk in de uitslag te krijgen. Bij de junioren gaat het er anders aan toe: je gaat voor de beste in koers. Toen Pieter bij de junioren zijn eerste wedstrijden reed, was er bij mij geen twijfel meer. Het was duidelijk dat Pieter een begenadigd klimmer was. Hij won de Classique des Alpes met vier minuten voorsprong! Als je net in de selectie zit en je wilt dan gelijk al zo'n belangrijke wedstrijd op zo'n indrukwekkende manier, tja, dan wordt het allemaal een stuk makkelijker. Daarna werd hij ook nog eens Nederlands kampioen bij de beloften. Pieter is nuchter en gunt zichzelf de tijd. Hij heeft een enorm karakter en kan verschrikkelijk afzien. In de ploegentijdrit van de Tour de France dacht ik dat hij al na een kilometer of vier moest lossen. Na 40 kilometer dacht ik dat nog steeds. Maar hij kwam samen met de ploeg op wijskracht over de eindstreep. Pieter heeft het de eerste paar dagen enorm moeilijk gehad in de Tour. Door zijn enorme doorzettingsvermogen en herstelveermogen verbeterde hij dagelijks. Uiteindelijk won hij op 24-jarige leeftijd al een etappe. Hoevel Pieter nu al een geweldige coureur is, verricht hij toch veel knechtenwerk. Hij heeft in de Amstel Gold Race geweldig gereden voor Boogerd en Freire. Pieter zal geleidelijk moeten laten zien dat hij klaar is voor het kopmanschap. Thomas Dekker heeft het dit jaar al wel laten zien. Thomas kan rittenkoersen als de ENECO Tour of de Ronde van Polen winnen, vooral omdat hij zo'n goede tijdrijder heeft. Pieter heeft dagen dat hij goede tijdritten kan neerzetten, vooral op heuvelachtig terrein. Zijn zwakke punt is dat hij attent moet zijn op zijn beenritme. Daar heb ik echt angst voor. Daar moet hij aan blijven werken. Hij heeft de neiging te snel te zwaar te gaan rijden. Daar moet hij op trainen. Hij is nog jong en zijn knieën moeten goed blijven. Hij is rank en pezig. In zijn eerste jaar heeft hij er al problemen mee gehad. Hij moet de overtuiging hebben dat hij daar heel veel aan moet werken.“

FRANS MAASSEN OVER MARCEL DUIJN

afstappen. Mijn lichaam wilde niet meer. Ik had twee weken in het rood gereden. Ik heb lang last van die Giro gehad. Tot een jaar erna voelde ik dat mijn lichaam er niet van hersteld was. Ik denk dat daar mijn grootste probleem lag: mijn vermogen om te herstellen was te gering. Ik wist toen niet waar het aan lag. Dan komt het mentale aspect om de hoek kijken. Toen er sprake was dat ik weg moest, stonden er 70 tot 80 renners op straat. Ik reed op dat moment niet goed en had ook nog niks laten zien en dus moest ik plaats maken voor andere renners. Tegenwoordig gaat het er anders aan toe. Kijk naar Wielinga. Die moest ook weg bij Rabobank, maar die heeft toch weer een nieuwe ploeg gevonden. Ja, dat steekt. Ik denk dan: shit, waarom hij wel en ik niet! Ach, ik had de pech in een verkeerde tijd te rijden.“

Maar er waren ook leuke periodes, dagen dat hij wél goed reed. „Als ik weer eens naar huis fiets van mijn huidige werk en ik heb het windje in de rug, dan komen die leuke herinneringen weer naar boven. Dan zit ik weer in de koers, denkbeeldig dan. Ik ben nog maar 28 jaar en ik ben best nog in staat om verdienstelijk te koersen. Als je bekijkt welke dertigers er nog volop rijden: Naven, Van Bon, Moerenhout. Erik Dekker begon ook pas na zijn 30ste echt hard te rijden. Maar ik ben nu gelukkig. Ik heb leuk werk bij een ingenieursbedrijf in Velsen-Noord en ik heb twee wolven van kinderen. Soms fiets ik wat met collega's na het werk. We willen zelfs aan de Egmond-Pier-Egmond race meedoen. Nee, ik zie mezelf niet meer terugkomen in het peloton. Ik was weg bij Rabobank en ging het jaar daarna fietsen bij Van Hemert. Nou, dat is hetzelfde als je van Ajax naar Telstar gaat. Zoveel stappen terug en je moet alles weer zelf doen. Toen dacht ik: Marcel, waar ben je in Godsnaam mee bezig? Ik zat toen ook helemaal niet lekker in mijn vel. Nu weer wel, maar ik denk toch niet dat ik het nog een keer ga proberen. Eens houdt het op, hè.“

„Marcel heb ik als amateur en als professional meegeemaakt. Hij was een ander soort renner dan Weening. Marcel was meer een rouleur, een echte tijdrijder. Duijn was enorm talentvol. Hij won Olympia's Tour. Hij had het in zich, maar heeft het nooit kunnen waarmaken. Marcel had veel moeite met de overstap naar de professionals. Veel beginnende profs denken dat ze er al zijn. Maar dan begint het eigenlijk pas. Bij de amateurs is iedereen talentvol. Je wint en je krijgt daardoor zelfvertrouwen. Dat stimuleert. Dan kun je de training beter opbrengen en je kunt beter afzien. Als ze van de amateurs overkomen, moeten ze knechten en dat zijn ze niet gewend. Ze merken dat ze maar een nummer zijn. En al ben je super, bijna iedereen wordt af en toe wel eens gelost. Dan begint het in de bovenkamer te werken. En dan breekt er wel eens wat. Bij Marcel is het gebroken. Men vraagt ons wel eens: waarom rijdt een Jan Boven, een Grisca Niemann of een Thorwald Veneberg nog bij jullie, wij zien die mannen nooit. Maar die draaien wel voor 100% hun kloten eraf! De eerste uren zie je nooit op tv, maar wij als ploegleiders zien dat wel! Wij weten wat we aan die mannen hebben. En dan worden ze ieder jaar weer beloofd met een contract. Zo'n rol had Marcel op den duur ook wel kunnen krijgen, maar dan had hij wel het vertrouwen moeten winnen van de ploeg. Ja, Duijn moest de eerste twee jaar knechten, maar dat moet iedereen! Of je moet meteen zulke prestaties neerzetten, dat ze niet om je heen kunnen. Het probleem was dat Marcel mentaal niet altijd even sterk was. Je kunt je afvragen of je als ploegleider hier iets meer aan had moeten doen. Maar het fietsen moet ook uit je hart komen. Als dat er niet inzit en je moet het al op zo'n jonge leeftijd stimuleren, tja, dan wordt het moeilijk. Vergelijk het met Weening. In de ploegentijdrit in de Tour had hij kunnen zeggen, ik laat het lopen. Maar dan zit er toch iets in zijn bovenkamer van: over mijn lijk! Zo'n mentaliteit miste ik bij Marcel. Hij heeft niet veel laten zien. Zijn beste prestatie was een 20ste plaats in de proloog van de Giro. Toch had hij beslist kwaliteiten. Ja, in Duinkerke heeft hij pech gehad. Met een goede tijdrit had hij zelfs in de top-3 kunnen eindigen. Maar in plaats daarvan gaat het die dag regenen, valt hij en gaat hij als een gebroken man naar huis. Dat wil niet zeggen dat daardoor zijn carrière is mislukt, maar op dat moment had hij die goede uitslag juist nodig. Nu kreeg hij weer een tik. Je moet af en toe een beetje mazzel hebben. Maar geluk kun je ook afdwingen. Bij Marcel is het anders gelopen...“

